

UNA CONVERSA AMB JOAN MIRÓ

I deixeu que us parli aquí d'aquest aspecte que m'interessa; sé que algú m'ha dit precisament que m'apartava de Catalunya una mica exageradament. Voldria desfer aquest equívoc si realment existeix. Jo crec que sóc qui és més al costat de Catalunya entre els pintors d'aquest país, malgrat que passi temporades fora. I així també ho creuen a l'estranger. Cap de les crítiques estrangeres m'ha presentat mai com afiliat a cap altre país. Sempre se m'ha dit català i proud. El meu nom veureu que sempre a tot arreu és «Joan», molt diferentment d'altres pintors de Barcelona que en són fora. Per la meua banda us asseguro que on jo sóc més feliç és a Catalunya, a Mont-roig, que és on crec que és més Catalunya; el pur català crec que és Tarragona. Sóc molt més feliç anant en sweter i bevent en porró entre els pagesos de Montroig que no pas a París entre duquesses en grans palaus i amb smoking. Tota la meua obra és concebuda a Mont-roig, tot el que he fet a París és concebut a Mont-roig, mai pensant en París, que detesto.

Quan pintava «La Masia» sentia, doncs, una gran agressivitat per la gent d'aquí, que es creia que era d'aquí. Com més creixen les arrels de la terra, més creix l'agressivitat contra la gent d'aquí que no és pas d'aquí. Recordo que una vegada en Domènec Carles, anant al Club de Natació, plegats, rebentava furiosament la llum d'aquí i lloava la de París. Jo tinc un menyspreu absolut, en canvi, pel paisatge de senyora parisenca. «La Masia» em feia sentir una agressivitat física i tot. Quan la vaig acabar, vaig tomar a París i fou aquesta tela la que em féu enfonsar allí. No hi havia pas manera que cap marxant es quedés amb «La Masia». Ni que volgués mirar-se-la. Vaig escriure a molta de gent, i res. En Plandiura, a qui també la hi vaig oferir, no hi va voler saber res. A la fi, en Rosenberg, segurament per compromís amb Picasso, acceptà de tenir-la en dipòsit a casa seva, però la clavà a les caves i la hi deixà un grapat de temps. Al cap del qual, neguitejat per tants de mesos, vaig tornar a veure Rosenberg que, complaent, em féu aquesta proposició: «Ja sabeu que a París actualment la gent habita cambres petites i cada dia més, degut a la crisi que es passa. Els departaments són baixos de sostre, reduïts, bé: doncs per què no fem una cosa? Podríem fer en vuit trossos aquesta tela i vendre-la a la menuda... » Rosenberg parlava seriosament. Al cap d'un parell de mesos més, vaig retirar aquesta tela de Can Rosenberg i me la vaig endur al taller, convivint amb ella en plena misèria. [...]